

Hóbor Eszter

Diplomaterv – Ability Park
Budapest, Tűzoltó utca
2010. Június

Opponencia

Sétálunk a járdán, szegélyről lelépünk, szegélyre fellépünk, látjuk átkelőhelyet és lámpák zöld színét, körülnézünk, utcán átsietünk, hallva villamost vagy dudaszót odanézőnk, lépcsőn felszaladunk. Gondolatainkat szavakba öntve egyszerűen közöljük, és halljuk más mondatait, látjuk gesztusait. Fogjuk környezetünk jeleit, és magunk is jelzünk. Alapvető érzékelések, alapvető életfeltételek.

Ami számunkra kézenfekvő, magától értetődő; és emiatt leggyakrabban észre sem vesszük, az egyes embertársainknak mindennapi kihívás lehet. És hallva vagy olvasva erről, tudomásul véve, elismerve sosem érzékelhetjük ezen korlátokat úgy, mintha magunk is közvetlen átéljük, megtapasztaljuk. Közvetlenül, fizikailag. Így ismerhetjük meg igazán jelentésüket, jelentőségüket. S ami a legfontosabb: az Ability Park mindezt játékosan, felszabadultan, vidáman, könnyedén teszi; nem drámai komolysággal, nyomasztó súllyal, vagy bármi teherrel. Játékhoz köti, vidám időtöltésként, versenyként, izgalmas próbaként felfogva. Ezáltal válhat mindenki számára vonzóvá, válhat inkább érdekes időtöltéssé, mintsem kínos perceké, órákká.

Tervező is ezt teszi: saját bőrén tapasztalja, ismeri meg ezt a világot; majd szeretné átadni, megmutatni. Alapos ismeretét egy meglévő épület adta keretek közt használhatja fel a tervezéskor: a Tűzoltó utcában, a Trafó közvetlen közelében levő egykori lovardaépület szép csarnokában, könnyen elérhető belvárosi helyen. Az épületet megtépzta az idő, a gondatlanság; de szépsége, eleganciája még így is érzékelhető, és Tervező az új funkció alapos megismerése mellett a régi épület változatos múltját is felkutatja.

A külső falakon, tetőn, szerkezeteken belül a ház az új rendeltetéssel új belsőt kap: egyrészt hozzáadásként dobozok, rámpák kerülnek bele; másrészt elvételként, kivonásként átriumok visznek fényt, levegőt az egykori csarnok belső terébe kerülő új rendeltetéshez. A meglévő szerkezethez, raszterhez az új belső világ, annak finomabb rasztere idomul; s így nem válik kulisszává a lovardaépület. Az egykor szigorú raszterű, homogén belső világú, egyterű épületbe annak rombolása, bántó megváltoztatása, megerőszkolása nélkül egy játékos belső kerül, átlátásokkal, könnyű szerelt falú és födémű helyiségekkel, izgalmas fényviszonyokkal és közlekedéssel. Mindez úgy történik, hogy nem válik felesleges teherré a meglévő épület tömege; hanem előny lesz: *elegáns külsőt ad a vidám belsőhöz*. Érdekes, kellemes kettősséget jelent a csarnoképület, egykori ipari épület külső héja az új funkció jelentette játékos belsővel. Az épület nem fordul önmagába, alapkonceptiójára rímelve a közterület felé is nyitott: rendezvények, mozi, játszótér, esetleg a Trafóhoz kapcsolódó események lehetnek a Tűzoltó utca és Liliom utca sarkán; míg az épület saját belső oldalán mindenki számára nyitott sportpályák sorakoznak.

Igazából egyedül az egyszerű nyeregtetős csarnoképület tetőfelületén megjelenő átrium-behasítások közül egy, a gerincet is átmetsző, talán túl nagy kihatás bizonytalanít el; mintha a gerinc szeretne végigfutni megszakítás nélkül; s a két oldalán, a tetőfelületen helyezkednének csak el az átriumok kihatásai, „tető-üregei”.

Végignézve, megismerve a tervet talán jobb is ez a szituáció egy üres telekre megtervezett, új építésű háznál. Jelentése van annak is, hogy egy meglévő épület ad keretet ezen funkciónak, szab „korlátokat” a park létesítményének. Ez a hely áll rendelkezésre, ez a kontúr; ezen fizikai határok közt élhet a ház belső világa; ezen falak és tető jelentette határok közé szorítva mutathatja be, ismertetheti meg a korlátok jelentette világot.

Nem is talán, biztosan jobb ez így.

És ha az épület meglátogatása, vagy csupán a létezésének tudata után jobban odafigyelünk ezen korlátokra; már azzal elérte az épület, így az építész is a célját.

A tervet izgalmas kettőssége, és a Tervező alázatos gondossága végett elfogadásra ajánlom; és kívánok alkotójának minden jót pályája során.

Mórocz Tamás építész